

CAPITULO 11

CITRICOS

Se dedica un capítulo especial a los cítricos por su extraordinaria importancia en España dentro de los frutales. La información se refiere al naranjo (naranjo dulce), mandarina, limonero y otros frutales cítricos de menor importancia.

El desglose de los datos a nivel de variedades y grupos de variedades se ha hecho de acuerdo con la sistemática del Inventario Nacional de Cítricos.

La información sobre superficies y cosechas ha sido suministrada por las Delegaciones Provinciales del Ministerio.

CITRICOS: Resumen nacional de superficies y producciones, 1977

Cultivo	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados (en producción) — Número	Rendimiento		Producción — Tm	Destino de la producción	
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg/Ha	En árboles diseminados — Kg/árbol		Para consumo en fresco — Tm	Para la industria transformadora — Tm
NAVEL:								
Navelina	28.091	24.088	18.284	13.094	25	315.924	314.407	1.517
Navel	55.047	50.299	126.010	16.634	22	839.653	803.833	35.820
Navelate	2.879	2.679	1.848	12.562	30	33.711	33.711	—
BLANCAS SELECTAS:								
Salustiana	8.272	7.308	5.914	16.691	40	122.222	117.023	5.199
Otras blancas selectas	5.639	5.455	22.232	11.825	31	65.218	30.624	34.594
BLANCAS COMUNES	5.848	5.760	207.737	11.574	25	71.940	60.252	11.688
SANGUINAS	9.523	9.523	11.118	11.434	32	109.246	96.164	13.082
TARDIAS:								
Verna	6.686	6.606	27.080	14.402	16	96.959	83.809	13.150
Valencia Late	7.893	7.185	10.180	15.167	24	109.230	96.632	12.598
TOTAL NARANJO	129.878	118.903	430.403	14.743	26	1.764.103	1.636.455	127.648
NARANJO AMARGO	1.977	1.704	19.567	16.051	16	27.667	8.417	19.250
SATSUMA	18.077	14.956	15.155	29.829	36	446.684	418.733	27.951
CLEMENTINAS	21.216	18.661	22.104	12.831	25	240.015	240.015	—
OTRAS MANDARINAS	2.572	2.432	39.137	10.428	21	26.199	26.079	120
TOTAL MANDARINO	41.865	36.049	76.396	19.721	25	712.898	665.577	47.321
BERNA	21.406	18.898	72.193	12.708	38	242.920	217.463	25.457
MESERO	7.175	5.725	15.299	12.413	31	71.554	65.913	5.641
OTROS LIMONES	1.453	1.332	184.923	12.120	32	22.116	21.589	527
TOTAL LIMONERO	30.034	25.955	272.415	12.613	33	336.590	304.965	31.625
POMELO	593	476	4.488	19.172	30	9.263	6.094	3.169
LIMERO Y OTROS CITRICOS	273	261	6.539	10.025	21	2.758	2.758	—
TOTAL CITRICOS	204.620	183.348	809.808	15.431	29	2.853.279	2.624.266	229.013

CITRICOS: Distribución de la superficie total por cultivos, 1977

Provincias y regiones	Superficie Total — Ha	Naranja — Ha	Mandarino — Ha	Limonero — Ha	Otros — Ha
Coruña (La)	19	1	—	18	—
Lugo	—	—	—	—	—
Orense	—	—	—	—	—
Pontevedra	57	3	—	54	—
GALICIA	76	4	—	72	—
Alava	—	—	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—	—	—
Oviedo	1	—	—	1	—
Santander	29	1	1	27	—
Vizcaya	—	—	—	—	—
NORTE	30	1	1	28	—
Huesca	—	—	—	—	—
Logroño	—	—	—	—	—
Navarra	—	—	—	—	—
Teruel	—	—	—	—	—
Zaragoza	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—
Baleares	1.851	1.397	2 5	238	—
Barcelona	27	11	—	10	—
Gerona	1	—	—	1	—
Lérida	—	—	—	—	—
Tarragona	3.427	1.908	1.378	136	5
NORDESTE	5.306	3.316	1.600	385	5
Ávila	2	2	—	—	—
Burgos	—	—	—	—	—
León	—	—	—	—	—
Palencia	—	—	—	—	—
Salamanca	9	8	—	1	—
Segovia	—	—	—	—	—
Soria	—	—	—	—	—
Valladolid	—	—	—	—	—
Zamora	—	—	—	—	—
DUERO	11	10	—	1	—
Albacete	—	—	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—	—	—
Cuenca	—	—	—	—	—
Guadalajara	—	—	—	—	—
Madrid	—	—	—	—	—
Toledo	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—
Alicante	27.881	14.429	2.109	11.026	317
Castellón	32.315	18.968	13.232	93	22
Murcia	19.553	4.781	1.696	13.027	49
Valencia	83.200	62.833	19.808	394	165
LEVANTE	162.949	101.011	36.845	24.540	553
Badajoz	210	35	175	—	—
Cáceres	120	110	—	10	—
EXTREMADURA	330	145	175	10	—
Almería	5.448	4.596	226	626	—
Granada	1.181	1.011	54	115	1
Jaén	57	12	42	3	—
Málaga	9.024	4.150	900	3.713	261
ANDALUCIA ORIENTAL	15.710	9.769	1.222	4.457	262
Cádiz	1.729	1.525	117	81	6
Córdoba	1.416	2.310	104	2	—
Huelva	2.574	2.346	149	79	—
Sevilla	13.100	11.214	1.642	206	38
ANDALUCIA OCCIDENTAL	19.819	17.395	2.012	368	44
Las Palmas	194	83	10	99	2
Santa Cruz de Tenerife	195	121	—	74	—
CANARIAS	389	204	10	173	2
ESPAÑA	204.620	131.855	41.865	30.034	866

NARANJO (1): Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción, valor y comercio exterior

Años	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Miles de árboles	Rendimiento de la superficie en producción — Qm/Ha	Producción — Miles de Tm
	Total — Miles de Ha	En producción — Miles de Ha			
1922.....	46,7	—	—	—	817,8
1925.....	51,5	—	—	—	1.171,5
1930.....	72,0	—	644	163	1.196,2
1935.....	76,8	—	349	116	909,8
1940.....	77,7	—	733	94	746,5
1945.....	73,3	69,4	680	119	844,7
1950.....	73,2	68,7	691	124	875,1
1955.....	83,1	71,7	731	145	1.068,9
1960.....	93,1	82,9	662	165	1.398,6
1961.....	101,2	90,2	656	185	1.704,2
1962.....	106,8	93,4	665	127	1.213,1
1963.....	113,1	98,8	664	180	1.815,6
1964.....	124,6	86,6	527	183	1.597,7
1965.....	128,3	91,5	539	187	1.738,1
1966.....	129,1	97,0	516	202	1.972,2
1967.....	132,7	101,8	396	175	1.798,8
1968.....	131,4	104,1	493	152	1.599,6
1969.....	134,7	112,0	551	192	2.165,9
1970.....	135,8	115,9	532	138	1.597,0
1971.....	139,4	125,2	635	143	1.815,4
1972.....	134,8	123,3	893	179	2.238,1
1973.....	146,4	132,1	505	155	2.059,5
1974.....	145,0	134,4	422	140	1.888,5
1975.....	145,1	139,1	455	142	1.991,0
1976.....	144,0	139,5	448	127	1.781,4
1977.....	129,9	118,9	430	147	1.764,1

Años	Precio medio percibido por los agricultores — Ptas/Kg	Valor — Millones de ptas	Comercio exterior	
			Importaciones — Tm	Exportaciones — Tm
1922.....	—	—	—	—
1925.....	—	—	—	—
1930.....	0,24	291	14	1.084.539
1935.....	0,21	190	71	700.343
1940.....	0,40	300	—	—
1945.....	0,44	373	—	—
1950.....	1,60	1.400	—	—
1955.....	1,89	1.593	—	935.726
1960.....	4,49	8.294	—	883.330
1961.....	6,24	8.845	—	843.328
1962.....	4,87	5.556	—	1.054.519
1963.....	4,44	7.771	1	580.176
1964.....	4,05	7.118	328	1.212.243
1965.....	4,96	8.251	1.285	1.000.477
1966.....	4,87	8.919	1.703	1.135.662
1967.....	4,90	9.524	1.386	1.005.659
1968.....	5,63	9.910	1.303	840.174
1969.....	6,32	11.308	2	823.990
1970.....	4,55	9.183	1.347	1.140.452
1971.....	5,01	8.458	1.378	865.572
1972.....	4,49	8.829	742	988.787
1973.....	4,22	9.309	879	1.230.035
1974.....	4,59	9.319	630	1.074.049
1975.....	6,37	12.226	628	1.026.209
1976.....	7,99	15.406	366	976.032
1977.....	9,22	—	412	914.216

(1) Hasta 1940 se incluye también el mandarino en superficie, producción y valor, y hasta 1960 el naranjo amargo.

NARANJO: Análisis provincial de la superficie, rendimiento y producción, 1977

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm.	Rendimiento		Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg/Ha	En árboles diseminados — Kg/árbol	
Coruña (La).....	1	1	14.415	12.000	25	372
Lugo.....	—	—	2.200	—	10	22
Orense.....	—	—	362	—	10	3
Pontevedra.....	3	1	37.540	15.000	31	1.180
GALICIA	4	2	54.517	13.500	28	1.578
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	6.661	—	15	99
Santander.....	1	1	360	23.000	50	41
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	1	1	7.021	23.000	16	140
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	1.397	1.323	48.581	12.380	25	17.615
Barcelona.....	11	11	2.500	10.545	39	215
Gerona.....	—	—	500	—	10	5
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	1.907	1.828	11.768	12.337	15	22.741
NORDESTE	3.315	3.162	63.349	12.349	24	40.577
Ávila.....	2	2	1.402	6.000	50	82
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	8	7	880	4.757	16	47
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	10	9	2.282	5.033	36	129
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	14.223	12.939	19.923	11.771	34	153.003
Castellón.....	18.967	17.077	5.309	15.107	50	258.262
Murcia.....	4.770	4.482	10.009	13.550	34	61.076
Valencia.....	62.833	56.135	13.400	16.735	47	940.060
LEVANTE	100.793	90.633	48.641	15.562	39	1.412.402
Badajoz.....	35	35	10.000	6.500	20	427
Cáceres.....	109	108	13.600	6.568	16	940
EXTREMADURA	144	143	23.600	6.551	18	1.367
Almería.....	4.596	4.338	9.091	12.993	36	56.700
Granada.....	1.005	955	91.495	20.708	16	21.319
Jaén.....	12	12	826	—	—	—
Málaga.....	3.990	3.964	6.609	9.168	40	36.606
ANDALUCIA ORIENTAL	9.603	9.269	108.021	12.135	20	114.625
Cádiz.....	1.513	1.387	28.201	15.552	29	22.402
Córdoba.....	2.255	2.250	14.404	14.607	38	33.420
Huelva.....	2.340	2.164	20.086	14.251	50	31.844
Sevilla.....	9.696	9.696	4.538	10.670	40	103.637
ANDALUCIA OCCIDENTAL	15.804	15.497	67.229	12.178	38	191.305
Las Palmas.....	83	80	31.583	4.932	9	706
Santa Cruz de Tenerife.....	121	107	24.160	7.962	17	1.267
CANARIAS	204	187	55.743	6.666	13	1.974
ESPAÑA	129.878	118.903	430.403	14.743	26	1.764.103

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Navel					
	Naranja variedad Navelina			Naranja variedad Navel		
	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción
	Ha	Núm	Tm	Ha	Núm	Tm
Coruña (La).....	—	—	—	—	—	—
Lugo.....	—	—	—	—	—	—
Orense.....	—	—	—	—	—	—
Pontevedra.....	—	—	—	3	8.700	302
GALICIA	—	—	—	3	8.700	302
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	—	—	—	—
Santander.....	—	—	—	1	360	41
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	—	—	1	360	41
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	70	—	214	615	9.716	10.214
Barcelona.....	—	100	4	4	800	68
Gerona.....	—	—	—	—	—	—
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	535	—	6.864	1.213	4.538	14.384
NORDESTE	605	100	7.083	1.832	15.054	24.667
Ávila.....	—	—	—	—	—	—
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	—	—	—	1	100	6
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	—	1	100	6
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	7.529	4.483	44.522	2.225	3.638	39.991
Castellón.....	2.402	315	29.693	10.220	3.044	148.630
Murcia.....	516	256	3.679	910	1.440	10.711
Valencia.....	13.166	3.200	195.294	32.511	8.400	507.371
LEVANTE	23.613	8.254	273.189	45.866	16.522	706.704
Badajoz.....	10	5.000	87	20	4.000	290
Cáceres.....	—	—	—	13	2.200	149
EXTREMADURA	10	5.000	87	33	6.200	439
Almería.....	111	345	1.710	1.164	1.737	19.525
Granada.....	1	—	16	160	26.000	2.835
Jaén.....	—	—	—	—	—	—
Málaga.....	64	—	480	275	—	2.612
ANDALUCIA ORIENTAL	176	345	2.206	1.599	27.737	24.973
Cádiz.....	55	300	792	738	4.000	9.360
Córdoba.....	280	2.130	5.200	775	571	15.799
Huelva.....	385	—	4.620	768	—	10.353
Sevilla.....	2.967	2.155	22.744	3.280	2.383	45.572
ANDALUCIA OCCIDENTAL	3.687	4.585	33.357	5.561	6.954	81.085
Las Palmas.....	—	—	—	60	30.883	599
Santa Cruz de Tenerife.....	—	—	—	91	13.500	834
CANARIAS	—	—	—	151	44.383	1.434
ESPAÑA	28.091	18.284	315.924	55.047	126.010	839.653

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Navel		
	Naranja variedad Navel Late		
	Superficie de plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm	Producción — Tm
Coruña (La)	—	—	—
Lugo	—	—	—
Orense	—	—	—
Pontevedra	—	—	—
GALICIA	—	—	—
Alava	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—
Oviedo	—	—	—
Santander	—	—	—
Vizcaya	—	—	—
NORTE	—	—	—
Huesca	—	—	—
Logroño	—	—	—
Navarra	—	—	—
Teruel	—	—	—
Zaragoza	—	—	—
EBRO	—	—	—
Baleares	84	—	395
Barcelona	1	200	18
Gerona	—	—	—
Lérida	—	—	—
Tarragona	36	—	332
NORDESTE	121	200	745
Ávila	—	—	—
Burgos	—	—	—
León	—	—	—
Palencia	—	—	—
Salamanca	—	—	—
Segovia	—	—	—
Soria	—	—	—
Valladolid	—	—	—
Zamora	—	—	—
DUERO	—	—	—
Albacete	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—
Cuenca	—	—	—
Guadalajara	—	—	—
Madrid	—	—	—
Toledo	—	—	—
CENTRO	—	—	—
Alicante	143	723	1.496
Castellón	910	510	9.192
Murcia	70	15	400
Valencia	877	—	16.099
LEVANTE	2.000	1.248	27.188
Badajoz	—	—	—
Cáceres	—	—	—
EXTREMADURA	—	—	—
Almería	33	400	14
Granada	3	—	45
Jaén	—	—	—
Málaga	291	—	2.502
ANDALUCIA ORIENTAL	327	400	2.561
Cádiz	24	—	350
Córdoba	—	—	—
Huelva	80	—	880
Sevilla	315	—	1.890
ANDALUCIA OCCIDENTAL	419	—	3.120
Las Palmas	—	—	—
Santa Cruz de Tenerife	12	—	96
CANARIAS	12	—	96
ESPAÑA	2.879	1.848	33.711

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Blancas Selectas					
	Variedad Salustiana			Otras Blancas selectas		
	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm	Producción — Tm	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm	Producción — Tm
Coruña (La).....	—	—	—	—	—	—
Lugo.....	—	—	—	—	—	—
Orense.....	—	—	—	—	—	—
Pontevedra.....	—	—	—	—	6.500	208
GALICIA	—	—	—	—	6.500	208
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	—	—	—	—
Santander.....	—	—	—	—	—	—
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	—	—	—	—	—
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	42	1.457	296	70	972	429
Barcelona.....	—	—	—	1	—	10
Gerona.....	—	—	—	—	—	—
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	36	507	325	4	—	29
NORDESTE	78	1.964	621	75	972	468
Ávila.....	—	—	—	—	—	—
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	—	—	—	—	—	—
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	—	—	—	—
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	1.551	1.414	26.995	131	1.923	2.159
Castellón.....	1.321	270	21.423	171	50	2.703
Murcia.....	390	—	3.800	265	1.685	3.230
Valencia.....	3.206	1.000	51.399	762	—	7.799
LEVANTE	6.468	2.684	103.618	1.329	3.658	15.893
Badajoz.....	—	—	—	—	—	—
Cáceres.....	—	—	—	—	—	—
EXTREMADURA	—	—	—	—	—	—
Almería.....	30	—	400	2.865	4.383	30.722
Granada.....	4	—	68	55	3.485	817
Jaén.....	—	—	—	—	—	—
Málaga.....	146	—	876	9	—	63
ANDALUCIA ORIENTAL	180	—	1.344	2.929	7.868	31.602
Cádiz.....	35	—	449	25	—	375
Córdoba.....	310	1.266	3.225	580	3.234	6.496
Huelva.....	250	—	3.000	25	—	325
Sevilla.....	951	—	9.963	676	—	9.849
ANDALUCIA OCCIDENTAL	1.546	1.266	16.638	1.306	3.234	17.046
Las Palmas.....	—	—	—	—	—	—
Santa Cruz de Tenerife.....	—	—	—	—	—	—
CANARIAS	—	—	—	—	—	—
ESPAÑA	8.272	5.914	122.222	5.639	22.232	65.218

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Blancas Comunes		
	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción
	Ha	Núm	Tm
Coruña (La).....	1	14.415	372
Lugo.....	—	—	—
Orense.....	—	362	3
Pontevedra.....	—	19.440	583
GALICIA	1	34.217	959
Alava.....	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—
Oviedo.....	—	6.661	99
Santander.....	—	—	—
Vizcaya.....	—	—	—
NORTE	—	6.661	99
Huesca.....	—	—	—
Logroño.....	—	—	—
Navarra.....	—	—	—
Teruel.....	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—
EBRO	—	—	—
Baleares.....	335	31.578	5.559
Barcelona.....	3	500	61
Gerona.....	—	500	5
Lérida.....	—	—	—
Tarragona.....	35	4.707	361
NORDESTE	373	37.285	5.986
Ávila.....	2	1.402	82
Burgos.....	—	—	—
León.....	—	—	—
Palencia.....	—	—	—
Salamanca.....	7	780	40
Segovia.....	—	—	—
Soria.....	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—
Zamora.....	—	—	—
DUERO	9	2.182	122
Albacete.....	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—
Madrid.....	—	—	—
Toledo.....	—	—	—
CENTRO	—	—	—
Alicante.....	18	1.583	340
Castellón.....	839	10	7.719
Murcia.....	235	1.906	3.112
Valencia.....	657	—	1.099
LEVANTE	1.749	3.499	12.271
Badajoz.....	5	1.000	50
Cáceres.....	96	11.400	790
EXTREMADURA	101	12.400	840
Almería.....	280	1.950	3.722
Granada.....	756	54.020	17.114
Jaén.....	7	615	—
Málaga.....	1.200	2.758	12.110
ANDALUCIA ORIENTAL	2.243	59.343	32.946
Cádiz.....	411	14.201	7.213
Córdoba.....	310	7.203	2.698
Huelva.....	107	20.086	2.074
Sevilla.....	525	—	6.421
ANDALUCIA OCCIDENTAL	1.353	41.490	18.408
Las Palmas.....	17	—	79
Santa Cruz de Tenerife.....	2	10.660	225
CANARIAS	19	10.660	305
ESPAÑA	5.848	207.737	71.940

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Sanguinas		
	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción
	Ha	Núm	Tm
Coruña (La)	—	—	—
Lugo	—	—	—
Orense	—	—	—
Pontevedra	—	2.900	87
GALICIA	—	2.900	87
Alava	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—
Oviedo	—	—	—
Santander	—	—	—
Vizcaya	—	—	—
NORTE	—	—	—
Huesca	—	—	—
Logroño	—	—	—
Navarra	—	—	—
Teruel	—	—	—
Zaragoza	—	—	—
EBRO	—	—	—
Baleares	—	—	—
Barcelona	2	600	44
Gerona	—	—	—
Lérida	—	—	—
Tarragona	15	1.523	136
NORDESTE	17	2.123	180
Avila	—	—	—
Burgos	—	—	—
León	—	—	—
Palencia	—	—	—
Salamanca	—	—	—
Segovia	—	—	—
Soria	—	—	—
Valladolid	—	—	—
Zamora	—	—	—
DUERO	—	—	—
Albacete	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—
Cuenca	—	—	—
Guadalajara	—	—	—
Madrid	—	—	—
Toledo	—	—	—
CENTRO	—	—	—
Alicante	952	3.115	12.999
Castellón	1.843	390	21.214
Murcia	944	2.488	15.203
Valencia	5.749	—	59.398
LEVANTE	9.488	5.993	108.815
Badajoz	—	—	—
Cáceres	—	—	—
EXTREMADURA	—	—	—
Almería	—	—	—
Granada	—	—	—
Jaén	2	102	—
Málaga	11	—	99
ANDALUCIA ORIENTAL	13	102	99
Cádiz	5	—	65
Córdoba	—	—	—
Huelva	—	—	—
Sevilla	—	—	—
ANDALUCIA OCCIDENTAL	5	—	65
Las Palmas	—	—	—
Santa Cruz de Tenerife	—	—	—
CANARIAS	—	—	—
ESPAÑA	9.523	11.118	109.246

NARANJO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Grupo Tardías					
	Variedad Verna			Variedad Valencia Late		
	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm.	Producción — Tm	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm.	Producción — Tm
Coruña (La).....	—	—	—	—	—	—
Lugo.....	—	—	—	—	2.200	22
Orense.....	—	—	—	—	—	—
Pontevedra.....	—	—	—	—	—	—
GALICIA	—	—	—	—	2.200	22
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	—	—	—	—
Santander.....	—	—	—	—	—	—
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	—	—	—	—	—
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	42	2.429	357	139	2.429	149
Barcelona.....	—	100	4	—	200	—
Gerona.....	—	—	—	—	—	—
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	5	109	48	28	384	260
NORDESTE	47	2.638	410	167	3.013	415
Ávila.....	—	—	—	—	—	—
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	—	—	—	—	—	—
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	—	—	—	—
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	1.030	2.002	14.500	644	1.042	9.997
Castellón.....	146	210	2.200	1.115	510	15.485
Murcia.....	1.325	2.168	19.957	115	51	981
Valencia.....	2.146	—	40.398	3.759	800	61.199
LEVANTE	4.647	4.380	77.056	5.633	2.403	87.663
Badajoz.....	—	—	—	—	—	—
Cáceres.....	—	—	—	—	—	—
EXTREMADURA	—	—	—	—	—	—
Almería.....	58	140	362	55	136	242
Granada.....	22	7.990	355	4	—	68
Jaén.....	2	81	—	1	28	—
Málaga.....	1.701	3.851	15.229	293	—	2.637
ANDALUCIA ORIENTAL	1.783	12.062	15.947	353	164	2.947
Cádiz.....	110	8.000	1.840	110	1.700	1.958
Córdoba.....	—	—	—	—	—	—
Huelva.....	15	—	77	710	—	10.515
Sevilla.....	84	—	1.627	898	—	5.569
ANDALUCIA OCCIDENTAL	209	8.000	3.544	1.718	1.700	18.042
Las Palmas.....	—	—	—	6	700	27
Santa Cruz de Tenerife.....	—	—	—	16	—	112
CANARIAS	—	—	—	22	700	139
ESPAÑA	6.686	27.080	96.959	7.893	10.180	109.230

NARANJA: Comercio exterior de España, por países

Países	Importaciones			Exportaciones		
	Tm			Tm		
	1975	1976	1977	1975	1976	1977
Alemania (R. F.)	—	—	—	319.219	289.926	275.142
Alemania (R. D.)	—	—	—	16.324	13.911	14.227
Dinamarca	—	—	—	7.203	7.366	6.902
Francia	—	—	—	346.078	347.967	317.621
Noruega	—	—	—	7.228	7.123	5.673
Países Bajos	—	—	—	102.630	104.776	100.349
Polonia	—	—	—	24.234	9.609	14.854
Reino Unido	—	—	—	68.880	69.959	49.248
Suecia	—	—	—	12.450	9.399	9.139
Suiza	—	—	—	5.981	5.381	6.084
Checoslovaquia	—	—	—	12.167	4.763	11.568
Bélgica	—	—	—	78.108	83.270	77.025
U.R.S.S.	—	—	—	18.955	—	—
Marruecos	628	366	412	—	—	4
Otros países	—	—	—	6.842	22.582	26.380
TOTAL	628	366	412	1.026.209	976.032	914.216

Fuente: «Estadística del Comercio Exterior de España». Dirección General de Aduanas.

NARANJA: Producción en diferentes países

Países	1975	1976
	Miles de Tm	Miles de Tm
MUNDO	32.609	34.091
AFRICA:		
Argelia	337	340
Egipto	856	900
Marruecos	477	566
Sudáfrica	600	640
AMERICA:		
Méjico	2.322	2.300
U.S.A.	9.294	9.506
Argentina	729	691
Brasil	6.333	7.373
ASIA:		
China	843	871
India	934	967
Israel	1.052	1.200
Japón	372	389
Turquía	551	561
EUROPA:		
Grecia	538	540
Italia	1.580	1.624
Portugal	120	123
España	2.016	1.737
OCEANIA:		
Australia	362	384
U.R.S.S.	154	154

Fuente: «Anuario de Producción». F.A.O.

NARANJA, NARANJA AMARGA Y MANDARINA: Comercio internacional

Países	Importaciones			Exportaciones		
	1974 Miles de Tm	1975 Miles de Tm	1976 Miles de Tm	1974 Miles de Tm	1975 Miles de Tm	1976 Miles de Tm
MUNDO	4.831	4.955	4.988	4.804	4.953	4.966
AFRICA:						
Argelia	—	—	—	101	90	76
Egipto	—	—	—	162	210	170
Marruecos	—	—	—	543	445	522
Sudáfrica	4	2	2	300	304	304
AMERICA:						
Canadá	212	236	312	—	—	—
Cuba	—	—	—	56	58	61
U.S.A.	47	28	27	328	481	461
ASIA:						
China	—	—	—	65	48	—
Hong Kong	117	145	134	6	8	11
Irán	132	189	190	—	—	—
Israel	—	—	—	647	656	653
Japón	20	22	24	23	19	20
Jordania	70	124	130	85	121	115
Libano	—	—	—	120	127	123
Pakistán	—	—	—	16	112	54
Singapur	36	46	44	12	13	13
Turquía	—	—	—	32	34	56
EUROPA:						
Austria	98	104	103	—	—	—
Bélgica-Lux.	185	189	191	22	19	19
Checoslovaquia	104	98	91	—	—	—
Dinamarca	41	41	44	2	3	3
Finlandia	77	85	77	—	—	—
Francia	815	799	838	22	19	21
Alemania (R. D.)	140	109	130	—	—	—
Alemania (R. F.)	829	816	750	9	13	14
Grecia	—	—	—	125	190	203
Irlanda	21	22	21	1	1	—
Italia	—	—	—	153	154	215
Holanda	333	362	357	45	69	48
Noruega	71	63	63	—	—	—
Polonia	66	63	70	—	—	—
Rumania	32	46	47	—	—	—
España	1	1	—	1.540	1.512	1.526
Suecia	98	111	116	5	6	4
Suiza	105	104	107	—	—	—
Reino Unido	432	425	415	9	12	12
Yugoslavia	84	73	83	—	—	—
OCEANIA:						
Australia	—	—	—	24	15	18
Nueva Zelanda	17	16	15	—	—	—
U.R.S.S.	373	356	326	—	—	—

Fuente: «Anuario de Comercio». F.A.O.

NARANJO AMARGO: Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción y comercio exterior

Años	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Miles de árboles	Rendimiento de la superficie en producción — Qm/Ha	Producción — Miles de Tm	Comercio exterior	
	Total — Miles de Ha	En producción — Miles de Ha				Importaciones — Tm	Exportaciones — Tm
1960	—	—	—	—	—	—	75
1961	—	—	—	—	—	—	10.674
1962	—	—	—	—	—	—	4.984
1963	—	—	—	—	—	—	15.304
1964	1,5	1,5	32	151	23,8	—	20.338
1965	1,7	1,4	30	147	22,7	—	13.305
1966	1,7	1,4	30	157	24,0	—	13.458
1967	1,7	1,4	29	145	22,0	—	15.691
1968	1,7	1,4	29	121	18,9	—	14.920
1969	1,7	1,4	27	143	21,7	—	15.620
1970	2,3	1,9	126	109	25,8	—	13.042
1971	2,2	1,9	145	113	25,3	—	15.342
1972	2,4	2,0	46	97	21,5	—	11.431
1973	2,7	1,6	12	131	21,1	—	11.738
1974	2,5	2,0	11	159	32,1	—	9.861
1975	1,8	1,6	11	154	24,6	—	7.216
1976	2,0	1,7	26	141	24,2	—	8.253
1977	2,0	1,7	20	162	27,7	—	8.335

NARANJO AMARGO: Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción y comercio exterior

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm.	Rendimiento		Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg/Ha	En árboles diseminados — Kg/árbol	
Lugo	—	—	3.275	—	8	26
Pontevedra	—	—	481	—	40	19
GALICIA	—	—	3.756	—	12	45
NORTE: Santander	—	—	10	—	40	—
Baleares	—	—	2.635	—	20	52
Barcelona	—	—	200	—	50	10
Gerona	—	—	100	—	10	1
Tarragona	1	1	189	12.000	24	16
NORDESTE	1	1	3.124	12.000	21	80
DUERO: Avila	—	—	221	—	—	—
Alicante	206	—	123	—	—	—
Castellón	1	1	177	10.000	45	17
Murcia	11	11	1.180	10.000	25	139
LEVANTE	218	12	1.480	10.000	25	157
EXTREMADURA: Cáceres	1	1	850	5.800	18	21
Granada	6	6	1.910	10.000	12	82
Jaén	—	—	15	—	—	—
Málaga	160	100	190	12.000	30	1.205
ANDAL. ORIENTAL	166	106	2.115	11.886	13	1.288
Cádiz	12	9	3.030	10.000	20	150
Córdoba	55	55	347	15.107	55	849
Huelva	6	2	205	10.000	40	28
Sevilla	1.518	1.518	2.709	16.478	—	25.013
ANDAL. OCCIDENTAL	1.591	1.584	6.291	16.385	13	26.042
Las Palmas	—	—	250	—	10	2
Sta. Cruz de Tenerife	—	—	1.470	—	20	29
CANARIAS	—	—	1.720	—	18	31
ESPAÑA	1.977	1.704	19.567	16.051	16	27.667

MANDARINO: Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción, valor y comercio exterior

Años	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Miles de árboles	Rendimiento de la superficie en producción — Qm/Ha	Producción — Miles de Tm
	Total — Miles de Ha	En producción — Miles de Ha			
1945	7,2	7,1	78	90	65,4
1950	6,8	6,6	79	60	41,0
1955	7,6	6,1	97	114	72,4
1960	12,0	8,6	115	147	130,6
1961	12,9	10,3	123	126	133,9
1962	15,3	11,6	130	96	113,9
1963	18,0	13,6	135	115	160,7
1964	18,5	10,0	119	152	155,6
1965	19,8	11,5	122	142	165,3
1966	20,6	13,6	126	158	218,5
1967	21,7	13,3	121	153	210,0
1968	21,3	13,8	122	149	194,0
1969	22,5	16,6	122	164	275,3
1970	30,9	20,2	69	173	349,1
1971	30,8	26,0	105	143	372,8
1972	40,5	29,4	105	196	578,1
1973	54,8	46,0	97	130	599,5
1974	52,6	46,8	80	126	590,8
1975	53,8	50,6	84	129	651,7
1976	55,7	51,0	94	129	660,1
1977	41,9	36,0	76	198	712,9

Años	Precio medio percibido por los agricultores — Ptas/Kg	Valor — Millones de ptas	Comercio exterior	
			Importaciones — Tm	Exportaciones — Tm
1945	0,42	27	—	—
1950	1,13	46	—	—
1955	1,89	137	—	64.140
1960	5,96	778	—	57.702
1961	5,69	762	—	52.202
1962	5,59	637	—	61.429
1963	6,51	1.064	—	74.511
1964	6,15	960	—	104.158
1965	6,17	1.014	—	141.586
1966	8,00	1.706	—	129.114
1967	7,81	1.647	—	166.386
1968	8,32	1.627	89	166.225
1969	8,24	2.202	176	189.552
1970	6,31	2.156	206	287.708
1971	7,12	2.637	164	313.928
1972	5,69	3.173	165	400.024
1973	5,77	3.447	221	403.879
1974	6,99	4.136	99	455.748
1975	9,93	6.411	60	476.206
1976	11,94	7.872	41	542.174
1977	13,88	—	73	524.421

MANDARINO: Análisis provincial de la superficie, rendimiento y producción, 1977

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm.	Rendimiento		Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg/Ha	En árboles diseminados — Kg árbol	
Coruña (La).....	—	—	1.442	—	20	28
Lugo.....	—	—	230	—	18	4
Orense.....	—	—	—	—	—	—
Pontevedra.....	—	—	1.920	—	27	51
GALICIA	—	—	3.592	—	23	84
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	—	—	—	—
Santander.....	1	1	10	15.000	30	15
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	1	1	10	15.000	30	15
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	216	201	16.600	8.001	15	1.866
Barcelona.....	6	6	1.700	11.000	44	142
Gerona.....	—	—	—	—	—	—
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	1.378	1.280	4.187	8.827	18	11.374
NORDESTE	1.600	1.487	22.487	8.724	18	13.382
Ávila.....	—	—	2	—	—	—
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	—	—	10	—	15	—
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	12	—	12	—
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	2.109	1.879	5.855	18.748	45	35.495
Castellón.....	13.232	11.212	1.582	14.812	43	166.145
Murcia.....	1.696	1.620	11.915	10.759	25	17.730
Valencia.....	19.808	16.553	5.800	27.094	35	448.696
LEVANTE	36.845	31.264	25.152	21.341	33	668.068
Badajoz.....	175	175	2.500	6.542	17	1.189
Cáceres.....	—	—	400	—	18	7
EXTREMADURA	175	175	2.900	6.542	17	1.196
Almería.....	226	220	2.230	10.045	25	2.265
Granada.....	54	54	4.012	17.463	14	1.000
Jaén.....	42	42	134	—	—	—
Málaga.....	900	900	—	7.208	—	6.488
ANDALUCIA ORIENTAL	1.222	1.216	6.376	7.928	17	9.753
Cádiz.....	117	114	3.025	29.052	30	3.402
Córdoba.....	104	104	4.962	13.254	54	1.649
Huelva.....	149	36	—	18.777	—	676
Sevilla.....	1.642	1.642	—	8.851	—	14.534
ANDALUCIA OCCIDENTAL	2.012	1.896	7.987	10.496	45	20.263
Las Palmas.....	10	10	4.800	5.000	5	74
Santa Cruz de Tenerife.....	—	—	3.080	—	20	61
CANARIAS	10	10	7.880	5.000	10	135
ESPAÑA	41.865	36.049	76.396	19.721	25	712.898

MANDARINO, por variedades: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Mandarino variedad Clementinas		
	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción
	Ha	Núm	Tm
Coruña (La)	—	—	—
Lugo	—	—	—
Orense	—	—	—
Pontevedra	—	—	—
GALICIA	—	—	—
Alava	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—
Oviedo	—	—	—
Santander	—	—	—
Vizcaya	—	—	—
NORTE	—	—	—
Huesca	—	—	—
Logroño	—	—	—
Navarra	—	—	—
Teruel	—	—	—
Zaragoza	—	—	—
EBRO	—	—	—
Baleares	91	5.810	865
Barcelona	1	300	17
Gerona	—	—	—
Lérida	—	—	—
Tarragona	846	3.342	6.636
NORDESTE	938	9.452	7.519
Ávila	—	—	—
Burgos	—	—	—
León	—	—	—
Palencia	—	—	—
Salamanca	—	—	—
Segovia	—	—	—
Soria	—	—	—
Valladolid	—	—	—
Zamora	—	—	—
DUERO	—	—	—
Albacete	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—
Cuenca	—	—	—
Guadalajara	—	—	—
Madrid	—	—	—
Toledo	—	—	—
CENTRO	—	—	—
Alicante	933	2.975	15.008
Castellón	8.013	1.280	98.037
Murcia	1.043	346	9.908
Valencia	8.847	2.400	98.095
LEVANTE	18.836	7.001	221.050
Badajoz	50	500	328
Cáceres	—	—	—
EXTREMADURA	50	500	328
Almería	10	—	110
Granada	35	3.170	645
Jaén	—	—	—
Málaga	253	—	2.024
ANDALUCIA ORIENTAL	298	3.170	2.779
Cádiz	51	1.000	1.397
Córdoba	36	981	349
Huelva	11	—	176
Sevilla	996	—	6.415
ANDALUCIA OCCIDENTAL	1.094	1.981	8.338
Las Palmas	—	—	—
Santa Cruz de Tenerife	—	—	—
CANARIAS	—	—	—
ESPAÑA	21.216	22.104	240.015

MANDARINO, por variedades: Análisis provincial de superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Variedad Satsuma			Otras mandarinas		
	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm.	Producción — Tm	Superficie en plantación regular — Ha	Arboles diseminados — Núm.	Producción — Tm
Coruña (La)	—	—	—	—	1.442	28
Lugo	—	—	—	—	230	4
Orense	—	—	—	—	—	—
Pontevedra	—	—	—	—	1.920	51
GALICIA	—	—	—	—	3.592	84
Alava	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—	—	—	—
Oviedo	—	—	—	—	—	—
Santander	—	—	—	1	10	15
Vizcaya	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	—	—	1	10	15
Huesca	—	—	—	—	—	—
Logroño	—	—	—	—	—	—
Navarra	—	—	—	—	—	—
Teruel	—	—	—	—	—	—
Zaragoza	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares	13	2.490	80	112	8.300	920
Barcelona	1	300	22	4	1.100	103
Gerona	—	—	—	—	—	—
Lérida	—	—	—	—	—	—
Tarragona	506	351	4.567	26	494	170
NORDESTE	520	3.141	4.669	142	9.894	1.193
Ávila	—	—	—	—	—	—
Burgos	—	—	—	—	—	—
León	—	—	—	—	—	—
Palencia	—	—	—	—	—	—
Salamanca	—	—	—	—	10	—
Segovia	—	—	—	—	—	—
Soria	—	—	—	—	—	—
Valladolid	—	—	—	—	—	—
Zamora	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	—	—	12	—
Albacete	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—	—	—	—
Cuenca	—	—	—	—	—	—
Guadalajara	—	—	—	—	—	—
Madrid	—	—	—	—	—	—
Toledo	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante	1.146	1.790	19.989	30	1.090	498
Castellón	4.771	165	64.007	448	137	4.100
Murcia	428	525	5.345	225	11.044	2.476
Valencia	10.258	3.400	341.898	703	—	8.701
LEVANTE	16.603	5.880	431.241	1.406	12.271	15.776
Badajoz	125	2.000	861	—	—	—
Cáceres	—	—	—	—	400	7
EXTREMADURA	125	2.000	861	—	400	7
Almería	30	—	300	186	2.230	1.855
Granada	—	—	—	19	842	354
Jaén	42	134	—	—	—	—
Málaga	65	—	390	582	—	4.074
ANDALUCIA ORIENTAL	137	134	690	787	3.072	6.284
Cádiz	46	1.000	1.470	20	1.025	535
Córdoba	55	3.000	1.199	13	981	100
Huelva	138	—	500	—	—	—
Sevilla	453	—	6.052	193	—	2.066
ANDALUCIA OCCIDENTAL	692	4.000	9.222	226	2.006	2.701
Las Palmas	—	—	—	10	4.800	74
Santa Cruz de Tenerife	—	—	—	—	3.080	61
CANARIAS	—	—	—	10	7.880	135
ESPAÑA	18.077	15.155	446.684	2.572	39.137	26.199

MANDARINA: Comercio exterior de España, por países

Países	Importaciones — Tm			Exportaciones — Tm		
	1975	1976	1977	1975	1976	1977
Alemania (R. F.)	—	—	—	181.202	201.664	197.041
Francia	—	—	—	128.028	144.351	149.105
Reino Unido	—	—	—	44.474	53.968	50.264
Bélgica	—	—	—	24.697	28.564	29.176
Países Bajos	—	—	—	39.368	43.770	44.433
Suecia	—	—	—	11.705	16.102	16.082
Suiza	—	—	—	13.931	14.623	17.698
Checoslovaquia	—	—	—	3.204	5.464	5.009
Alemania (R. D.)	—	—	—	11.160	12.200	8.761
Otros países	60	41	73	18.437	21.468	24.852
TOTAL	60	41	73	476.206	542.174	542.421

Fuente: «Estadística del Comercio Exterior de España». Dirección General de Aduanas.

MANDARINA: Producción en diferentes países

Países	1975	1976
	Miles de Tm	Miles de Tm
MUNDO	7.090	7.327
AFRICA:		
Argelia	149	150
Egipto	97	103
Marruecos	140	158
AMERICA:		
Méjico	156	70
U.S.A.	619	666
Argentina	230	212
Brasil	310	320
ASIA:		
China	228	240
Japón	3.665	3.873
Turquía	105	115
EUROPA:		
Francia	15	15
Grecia	40	40
Italia	351	355
España	652	656
OCEANIA:		
Australia	27	32

Fuente: «Anuario de Producción». F.A.O.

LIMONERO: Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción, valor y comercio exterior

Años	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Miles de árboles	Rendimiento de la superficie en producción — Qm/Ha	Producción — Miles de Tm
	Total — Miles de Ha	En producción — Miles de Ha			
1922.....	—	1,7	—	—	28,1
1925.....	—	2,1	—	—	47,5
1930.....	—	2,6	229	160	58,6
1935.....	—	2,7	240	136	51,0
1940.....	—	3,6	245	119	24,5
1945.....	—	3,8	231	108	49,6
1950.....	—	3,7	250	111	51,1
1955.....	—	5,6	294	55	36,5
1960.....	—	9,8	320	80	87,7
1961.....	10,1	8,2	294	128	102,7
1962.....	10,3	8,4	327	83	80,1
1963.....	10,6	8,9	331	104	105,5
1964.....	14,5	11,3	341	103	134,0
1965.....	13,9	11,2	370	73	95,8
1966.....	13,9	11,4	370	69	93,3
1967.....	14,0	11,6	330	84	111,0
1968.....	14,4	12,1	365	56	80,5
1969.....	15,2	12,4	365	93	130,2
1970.....	18,7	15,3	239	58	96,8
1971.....	19,3	16,4	297	62	109,7
1972.....	22,2	18,0	423	102	196,5
1973.....	23,1	17,3	300	147	265,4
1974.....	24,9	18,7	301	115	225,4
1975.....	26,8	22,2	261	110	253,7
1976.....	27,7	23,4	261	97	237,9
1977.....	30,0	26,0	272	129	336,6

Años	Precio medio percibido por los agricultores — Ptas/Kg	Valor — Millones de ptas	Comercio exterior	
			Importaciones — Tm	Exportaciones — Tm
1922.....	—	—	—	—
1925.....	—	—	—	—
1930.....	0,31	18	1	20.070
1935.....	0,45	23	—	—
1940.....	0,46	25	—	—
1945.....	0,58	29	—	—
1950.....	2,29	117	—	—
1955.....	4,55	166	—	28.450
1960.....	5,74	503	—	54.042
1961.....	9,04	1.091	—	34.089
1962.....	4,91	393	—	61.696
1963.....	9,30	981	—	10.459
1964.....	4,98	554	38	49.677
1965.....	5,75	727	96	43.880
1966.....	5,77	550	106	42.596
1967.....	5,75	556	107	56.829
1968.....	8,38	872	107	34.447
1969.....	10,52	951	100	27.508
1970.....	6,79	839	81	90.227
1971.....	11,50	1.142	89	51.725
1972.....	13,64	1.733	55	60.887
1973.....	10,18	2.140	52	160.429
1974.....	10,09	2.855	37	138.993
1975.....	15,67	3.621	37	89.979
1976.....	10,90	2.731	4	161.208
1977.....	15,87	—	3	157.841

LIMONERO: Análisis provincial de la superficie, rendimiento y producción, 1977

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm.	Rendimiento		Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg Ha	En árboles diseminados — Kg árbol	
Coruña (La).....	18	14	33.099	15.000	37	1.434
Lugo.....	—	—	6.577	—	10	65
Orense.....	—	—	195	—	10	1
Pontevedra.....	54	42	62.993	24.000	40	3.527
GALICIA	72	56	102.864	21.750	37	5.030
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	1	1	6.715	9.500	12	90
Santander.....	27	25	1.375	23.000	50	643
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	28	26	8.090	22.480	18	733
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Balears.....	238	223	21.873	16.690	39	4.588
Barcelona.....	10	10	2.000	11.200	30	172
Gerona.....	1	1	210	7.000	—	7
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	136	127	4.200	5.430	14	748
NORDESTE	385	361	28.283	12.550	34	5.515
Ávila.....	—	—	140	—	40	5
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	1	1	20	4.200	13	4
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	1	1	160	4.200	36	10
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	11.026	9.982	16.931	10.961	31	109.952
Castellón.....	93	86	9.039	16.161	27	1.641
Murcia.....	13.027	10.241	14.861	10.700	40	110.173
Valencia.....	394	354	8.800	13.033	48	5.033
LEVANTE	24.540	20.663	49.631	10.888	36	226.806
Badajoz.....	—	—	7.000	—	40	280
Cáceres.....	10	10	4.500	8.000	25	192
EXTREMADURA	10	10	11.500	8.000	34	472
Almería.....	626	542	6.441	14.487	30	8.045
Granada.....	115	115	4.647	19.773	15	2.343
Jaén.....	3	3	281	—	—	—
Málaga.....	3.713	3.713	—	21.786	—	80.892
ANDALUCIA ORIENTAL	4.457	4.373	11.369	20.813	23	91.281
Cádiz.....	81	76	8.100	18.473	50	1.809
Córdoba.....	2	2	2.338	7.000	35	95
Huelva.....	79	31	1.480	10.741	60	421
Sevilla.....	206	206	—	10.073	—	2.075
ANDALUCIA OCCIDENTAL	368	315	11.918	12.146	48	4.401
Las Palmas.....	99	83	31.650	7.100	25	1.380
Santa Cruz de Tenerife.....	74	67	16.950	8.000	25	959
CANARIAS	173	150	48.600	7.502	25	2.340
ESPAÑA	30.034	25.955	272.415	12.613	33	336.590

LIMONERO, por variedades: Análisis provincial de superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Berna			Mesero			Otras variedades		
	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción	Superficie en plantación regular	Arboles diseminados	Producción
	— Ha	— Núm	— Tm	— Ha	— Núm	— Tm	— Ha	— Núm	— Tm
Coruña (La)	—	—	—	—	—	—	18	33.099	1.434
Lugo	—	—	—	—	—	—	—	6.577	65
Orense	—	—	—	—	—	—	—	195	1
Pontevedra	32	23.500	1.612	—	—	—	22	39.493	1.915
GALICIA	32	23.500	1.612	—	—	—	40	79.364	3.418
Alava	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oviedo	—	—	—	—	—	—	1	6.715	90
Santander	—	100	5	—	—	—	27	1.275	638
Vizcaya	—	—	—	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	100	5	—	—	—	28	7.990	728
Huesca	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Logroño	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Navarra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teruel	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaragoza	—	—	—	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baleares	131	8.749	2.484	71	2.187	1.005	36	10.937	1.097
Barcelona	6	700	93	—	100	3	4	1.200	76
Gerona	—	—	—	—	—	—	1	210	7
Lérida	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tarragona	96	2.462	562	—	—	—	40	1.738	185
NORDESTE	233	11.911	3.140	71	2.287	1.008	81	14.085	1.366
Ávila	—	—	—	—	—	—	—	140	5
Burgos	—	—	—	—	—	—	—	—	—
León	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palencia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salamanca	—	—	—	—	—	—	1	20	4
Segovia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soria	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valladolid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zamora	—	—	—	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	—	—	—	—	1	160	10
Albacete	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cuenca	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Guadalajara	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Madrid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toledo	—	—	—	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alicante	8.978	10.756	84.564	1.841	3.440	22.834	207	2.735	2.553
Castellón	70	3.857	1.028	20	5.170	412	3	12	20
Murcia	8.565	11.889	79.334	4.462	2.972	30.838	—	—	—
Valencia	263	5.800	3.405	—	—	—	131	3.000	1.633
LEVANTE	17.876	32.302	168.512	6.323	11.582	54.085	341	5.747	4.207
Badajoz	—	—	—	—	—	—	—	7.000	280
Cáceres	—	—	—	—	—	—	10	4.500	192
EXTREMADURA	—	—	—	—	—	—	10	11.500	472
Almería	330	—	4.912	70	—	840	226	6.441	2.293
Granada	62	1.380	1.256	11	1.430	219	42	1.837	867
Jaén	—	—	—	—	—	—	3	281	—
Málaga	2.800	—	63.000	700	—	15.400	213	—	2.492
ANDALUCIA ORIENTAL	3.192	1.380	69.168	781	1.430	16.459	484	8.559	5.652
Cádiz	17	3.000	402	—	—	—	64	5.100	1.407
Córdoba	—	—	—	—	—	—	2	2.338	95
Huelva	56	—	80	—	—	—	23	1.480	341
Sevilla	—	—	—	—	—	—	206	—	2.075
ANDALUCIA OCCIDENTAL	73	3.000	482	—	—	—	295	8.918	3.919
Las Palmas	—	—	—	—	—	—	99	31.650	1.380
Santa Cruz de Tenerife	—	—	—	—	—	—	74	16.950	959
CANARIAS	—	—	—	—	—	—	173	48.600	2.340
ESPAÑA	21.406	72.193	242.920	7.175	15.299	71.554	1.453	184.923	22.116

LIMON: Comercio exterior de España, por países

Países	Importaciones			Exportaciones		
	Tm			Tm		
	1975	1976	1977	1975	1976	1977
Alemania (R. F.).....	—	—	—	16.825	34.778	43.050
Alemania (R. D.).....	—	—	—	2.801	10.498	8.581
Francia.....	—	—	—	61.420	87.454	82.254
Polonia.....	—	—	—	3.149	6.365	2.018
Reino Unido.....	—	—	—	1.859	4.550	6.509
Otros países.....	4	4	4	3.925	17.563	15.429
TOTAL.....	4	4	3	89.979	161.208	157.841

Fuente: «Estadística del Comercio Exterior de España». Dirección General de Aduanas.

LIMON: Producción en diferentes países

Países	1975	1976
	Miles de Tm	Miles de Tm
MUNDO.....	5.131	4.507
AFRICA:		
Egipto.....	76	79
AMERICA:		
Méjico.....	623	600
U.S.A.....	1.053	653
Argentina.....	340	224
Brasil.....	70	72
Perú.....	86	92
ASIA:		
China.....	59	61
India.....	451	453
Libano.....	80	81
Singapur.....	50	50
Turquía.....	290	280
EUROPA:		
Grecia.....	209	180
Italia.....	885	817
España.....	254	233
OCEANIA:		
Australia.....	35	41

Fuente: «Anuario de Producción». F.A.O.

POMELO: Serie histórica de la superficie, rendimiento, producción, valor y comercio exterior

Años	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Número	Rendimiento de la superficie en producción — Qm/Ha	Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha			
1935	—	37	1.257	128	524
1940	—	52	1.234	193	572
1945	—	60	1.531	155	1.002
1950	—	53	1.581	145	838
1955	—	156	2.090	117	1.894
1960	—	163	3.900	230	4.016
1961	—	245	6.300	154	4.039
1962	—	265	6.300	148	4.187
1963	—	275	7.500	180	5.343
1964	289	205	1.300	201	4.218
1965	300	212	2.120	163	3.590
1966	296	232	2.570	226	4.504
1967	321	257	2.670	182	4.843
1968	341	287	2.925	220	6.497
1969	322	296	2.130	234	7.057
1970	570	470	890	125	5.905
1971	520	430	1.290	117	5.113
1972	451	259	355	129	3.358
1973	526	298	1.343	134	4.038
1974	596	347	3.480	120	4.233
1975	571	446	3.206	155	7.000
1976	394	347	4.622	166	6.459
1977	593	476	4.488	194	9.263

Años	Precio medio percibido por los agricultores — Ptas/Kg	Valor — Millones de ptas	Comercio exterior	
			Importaciones — Tm	Exportaciones — Tm
1935	0,18	—	—	—
1940	0,33	—	—	—
1945	0,51	1	—	—
1950	0,98	1	—	—
1955	1,73	3	—	1.780
1960	4,66	19	—	1.658
1961	4,92	20	—	1.946
1962	4,79	20	—	1.764
1963	4,01	21	1	2.277
1964	3,89	16	1	2.904
1965	4,23	15	2	3.193
1966	4,20	19	10	4.023
1967	4,08	20	6	3.366
1968	4,50	29	1	3.268
1969	4,39	3	1	1.563
1970	4,40	—	1	1.751
1971	4,52	—	—	1.028
1972	—	—	1	601
1973	—	—	1	664
1974	—	—	1	980
1975	—	—	2	2.291
1976	13,50	87	1	2.517
1977	18,32	—	1	3.821

POMELO: Análisis provincial de la superficie, rendimiento y producción, 1977

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm	Rendimiento		Producción — Tm
	Total — Ha	En producción — Ha		De la superficie en producción — Kg/Ha	En árboles diseminados — Kg/árbol	
Coruña (La).....	—	—	—	—	—	—
Lugo.....	—	—	—	—	—	—
Orense.....	—	—	—	—	—	—
Pontevedra.....	—	—	—	—	—	—
GALICIA	—	—	—	—	—	—
Alava.....	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa.....	—	—	—	—	—	—
Oviedo.....	—	—	—	—	—	—
Santander.....	—	—	—	—	—	—
Vizcaya.....	—	—	—	—	—	—
NORTE	—	—	—	—	—	—
Huesca.....	—	—	—	—	—	—
Logroño.....	—	—	—	—	—	—
Navarra.....	—	—	—	—	—	—
Teruel.....	—	—	—	—	—	—
Zaragoza.....	—	—	—	—	—	—
EBRO	—	—	—	—	—	—
Baleares.....	—	—	856	—	20	17
Barcelona.....	—	—	10	—	20	—
Gerona.....	—	—	—	—	—	—
Lérida.....	—	—	—	—	—	—
Tarragona.....	—	—	479	—	20	9
NORDESTE	—	—	1.345	—	20	26
Ávila.....	—	—	3	—	40	—
Burgos.....	—	—	—	—	—	—
León.....	—	—	—	—	—	—
Palencia.....	—	—	—	—	—	—
Salamanca.....	—	—	—	—	—	—
Segovia.....	—	—	—	—	—	—
Soria.....	—	—	—	—	—	—
Valladolid.....	—	—	—	—	—	—
Zamora.....	—	—	—	—	—	—
DUERO	—	—	3	—	40	—
Albacete.....	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real.....	—	—	—	—	—	—
Cuenca.....	—	—	—	—	—	—
Guadalajara.....	—	—	—	—	—	—
Madrid.....	—	—	—	—	—	—
Toledo.....	—	—	—	—	—	—
CENTRO	—	—	—	—	—	—
Alicante.....	307	281	118	22.280	55	6.267
Castellón.....	22	12	848	23.100	50	319
Murcia.....	43	29	218	12.000	30	354
Valencia.....	165	103	100	17.000	60	1.757
LEVANTE	537	425	1.284	10.322	47	8.698
Badajoz.....	—	—	150	—	16	2
Cáceres.....	—	—	—	—	—	—
EXTREMADURA	—	—	150	—	16	2
Almería.....	—	—	128	—	20	2
Granada.....	—	—	—	—	—	—
Jaén.....	—	—	—	—	—	—
Málaga.....	15	15	165	12.000	50	188
ANDALUCIA ORIENTAL	15	15	293	12.000	36	190
Cádiz.....	5	—	57	—	40	2
Córdoba.....	—	—	515	—	30	15
Huelva.....	—	—	40	—	60	2
Sevilla.....	34	34	4	8.735	—	296
ANDALUCIA OCCIDENTAL	39	34	616	8.735	32	317
Las Palmas.....	2	2	557	6.100	20	23
Santa Cruz de Tenerife.....	—	—	240	—	20	4
CANARIAS	2	2	797	6.100	20	28
ESPAÑA	593	476	4.488	19.172	30	9.263

LIMERO: Serie histórica de la superficie, producción y valor

Años	Arboles diseminados	Producción	Precio medio percibido por los agricultores	Valor
	Número	Tm	Ptas/Kg	Millones de ptas
1935	4.350	248	0,27	—
1940	4.350	239	0,40	—
1945	10.552	399	0,99	—
1950	6.250	257	1,45	—
1955	4.640	167	2,42	—
1960	4.030	195	3,98	1
1961	4.280	213	4,00	1
1962	4.070	198	4,04	1
1963	3.670	184	3,42	1
1964	3.830	203	3,37	1
1965	3.830	203	5,99	1
1966	3.830	203	5,89	1
1967	3.030	203	5,99	1
1968	3.830	193	6,80	1
1969	3.800	180	5,99	1
1970	3.800	130	5,80	—
1971	3.880	109	6,05	—

LIMERO Y OTROS CITRICOS: Análisis provincial de la superficie y producción, 1977

Provincias y regiones	Superficie en plantación regular		Arboles diseminados — Núm	Rendimiento		Producción — Tm
	Total	En producción		De la superficie en producción	En árboles diseminados	
	Ha	Ha		Kg/Ha	Kg/árbol	
NORDESTE: Tarragona	5	5	2.788	14.000	30	153
Alicante	10	5	80	7.750	20	40
Castellón	—	—	570	—	25	14
Murcia	6	—	162	—	30	4
LEVANTE	16	5	812	7.750	25	59
EXTREMADURA: Cáceres	—	—	175	—	15	2
Almería	—	—	422	—	20	8
Granada	1	1	10	8.000	10	8
Málaga	246	246	61	10.000	30	2.461
ANDAL. ORIENTAL	247	247	493	9.991	21	2.478
Cádiz	1	—	285	—	40	11
Córdoba	—	—	1.000	—	—	—
Huelva	—	—	10	—	30	—
Sevilla	4	4	16	10.000	—	40
ANDAL. OCCIDENTAL	5	4	1.311	10.000	8	51
Las Palmas	—	—	600	—	10	6
Sta. Cruz de Tenerife	—	—	360	—	20	7
CANARIAS	—	—	960	—	13	13
ESPAÑA	273	261	6.539	10.025	21	2.758